

Grundläggande granskning av vård- och omsorgsnämnden 2022

Vännäs kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	4
1.1.	Bakgrund.....	4
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	4
1.3.	Avgränsning.....	4
1.4.	Revisionskriterier.....	4
1.5.	Revisionskriterier.....	4
2.	Granskningsresultat.....	6
2.1.	Iakttagelser.....	6
2.2.	Övriga iakttagelser.....	7
3.	Sammanfattande bedömning.....	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2022) ska den grundläggande granskningen vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorernas ansvarsprövning av vård- och omsorgsnämnden. Utifrån det har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin verksamhet?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomi?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin ekonomi?
- ▶ Har nämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser vård- och omsorgsnämnden och är främst avgränsad till år 2022. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

1.5. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policies och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen och god revisionsred 2022, nämndens reglemente samt andra kommuninterna styrdokument beskrivna nedan.

1.5.1. Budget och verksamhetsplan

Enligt budget- och verksamhetsplanen ska de övergripande målen inom fullmäktigeperspektiven ekonomi och medarbetare inte brytas ner i nämnderna. Dessa mål ska vara desamma i nämnderna. I övrigt ska nämnderna bryta ner varje övergripande mål till minst ett mål på nämnds nivå.

Nämndernas mål, inklusive verksamhetsplaner, ska redovisas för kommunfullmäktige varje höst. Nämndernas verksamhetsplaner och mål ska fastställas av respektive nämnd. Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. En preliminär bedömning om målen nås genomförs i tertialbokslut 2 (delårsrapport). Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska delårsbokslutet inkludera en beskrivning av insatser som ska genomföras för att uppnå målet.

1.5.2. Riktlinjer för intern kontroll

I Vännäs kommun har fullmäktige beslutat om riktlinjer för intern kontroll (2020-10-12). Enligt riktlinjerna ska följande steg genomföras årligen:

- ▶ Riskanalys och riskbedömning
- ▶ Internkontrollplan
 - Planen ska senast upprättas under det första kvartalet. Genomförda kontroller ska dokumenteras.
 - Planen ska innehålla risk, kontrollmetod, frekvens för kontroll, ansvarig samt uppföljning och åtgärd
- ▶ Uppföljning
 - Vid slutet av varje år görs en sammantagen rapportering och bedömning av arbetet med den interna kontrollen som skickas till från nämnd till kommunstyrelsen
 - Rapporteringen ska svara på frågorna; har den interna kontrollen varit tillfredställande? Har den intern kontroll utförts enligt plan? Har den interna kontrollen hittat svagheter och har dessa åtgärdats?

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut). Därutöver har presidiedialoger genomförts.

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Styrning och uppföljning av verksamhet		
Beslutat verksamhetsmål utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål	✓	2021-11-17 § 74
Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2021-11-17 § 74
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en delårsrapport	✓	2022-09-14 § 69
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	2023-02-08 § 3
Når måluppfyllelse avseende verksamhet	✓	Nämnden redovisar en delvis uppfylld resultatnivå inom perspektiven <i>medarbetare</i> , <i>samhällsutveckling</i> och <i>medborgare</i> . Utfallen på indikatorer framgår inte av uppföljningen.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende verksamhet	✓	Åtgärder för förbättrad måluppfyllelse framgår av verksamhetsberättelsen.
Styrning och uppföljning av ekonomi		
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2021-11-17 § 74
Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2022-09-14 § 69
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2023-02-08 § 3
Når måluppfyllelse avseende ekonomi	✗	Nämnden redovisar ett underskott på 10,6 mnkr.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Nämnden har under året vidtagit åtgärder, vilket bland annat framgår av 2023-02-08 § 4. Vi noterar dock att utfallet för helåret blev sämre än prognosen visade vid delårsrapporten.
Intern kontroll		
Värderat identifierade risker	✗	Nämnden har för år 2022 inte genomfört en dokumenterad värdering (utifrån sannolikhet och konsekvens) av identifierade risker.
Beslutat om internkontrollplan	✓	2022-04-13 § 30
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll	✓	Internkontrollplanen innehåller de delar som planen ska innehålla enligt fullmäktiges riktlinje
Följt upp internkontrollplanen	—	2023-02-08 § 5. Nämnden har dock inte utvärderat/bedömt arbetet med den interna kontrollen, vilket ska ske enligt fullmäktiges riktlinje.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Åtgärder framgår vid eventuella iakttagna avvikelser

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2. Övriga iakttagelser intern kontroll

Under 2022 har revisionens genomfört en fördjupad granskning av den interna kontrollen i bland annat vård- och omsorgsnämnden. I granskningen framkom bland annat följande:

- ▶ Nämnden har inte deltagit i någon utbildning om intern kontroll under mandatperioden (2018-2022).
- ▶ Medarbetare inom nämndens verksamhetsområden har inte heller erhållit utbildning
- ▶ Intern kontroll kommuniceras inte internt på ett systematiskt sätt

Den sammanfattande bedömningen var att nämndens arbete med intern kontroll delvis sker på ett ändamålsenligt sätt. För rekommendationer kopplat till intern kontroll hänvisar vi till den genomförda fördjupningsgranskningen.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden på en övergripande nivå har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av sin verksamhet. Nämndens uppföljning av ekonomi bedömer vi som god, men vi bedömer att styrningen av ekonomin är otillräcklig. Vidare bedömer vi att nämnden delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?	Ja	Nämnden har arbetat enligt reglemente och antagit verksamhetsplan med mål och indikatorer. Måluppfyllelsen är enligt nämnden god. Utfallen på indikatorerna framgår dock inte av uppföljningen.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?	Ja	Nämnden har följt upp verksamheten löpande samt i delårsrapport och verksamhetsberättelse där också målen följts upp.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?	Nej	Nämnden har antagit en budget för året. Nämndens måluppfyllelse avseende ekonomi är bristfällig. Vi noterar dock att nämnden har vidtagit åtgärder under året för en förbättrad ekonomi.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?	Ja	Nämnden har följt upp ekonomin löpande samt i delårsrapport och verksamhetsberättelse
Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll?	Delvis	Nämnden har tagit beslut om internkontrollplan, följt upp planen och vidtagit åtgärder. Vid en fördjupad granskning av intern kontroll har dock andra avvikelser noterats kopplat till nämndens arbete.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi nämnden att:

- ▶ Säkerställa en budget i balans
- ▶ Säkerställa att utfallen av indikatorerna i förhållande till målsatta värden framgår av nämndens måluppföljning

Vännäs februari 2023

Max Stenman
Revisionskonsult, EY

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY